

بدعت از دیدگاه قرآن و حدیث

عنوان انگلیسی:

عنوان عربی:

نویسنده: غلامحیدر شریفی

استاد راهنما: مصطفی محامی

مقطع: کارشناسی ارشد

استاد مشاور: سید جعفر صادقی فدکی

رشته:

استاد ناظر:

دانشگاه: جامعه المصطفی

تاریخ دفاع: 1386

واحد:

کلمات کلیدی: بدعت، انحراف، آسیب‌شناسی دینی، تشریح، قرآن، حدیث

پژوهش حاضر تلاش کرده است تا مسأله بدعت را با تکیه بر آیات قرآن و روایات مورد بررسی قرار دهد. بدعت از نظر امامیه به معنای نوآوری در اصل یا خصوصیات دین، بدون توجیه شرعی می باشد. از دیدگاه اهل سنت، هر چیزی که بعد از پیامبر اسلام (ص) در دین به وجود آمده بدعت نامیده می شود. بعضی از آنان بدعت را به انواع گوناگونی مانند پسندیده و ناپسند، عبادی و عادی، مکفره و غیرمکفره، حقیقی و اضافی، کلیه و جزئی، اعتقادی و عملی، فعلیه و ترکیه، بسیطه و مرکبه، و نیز بر اساس احکام پنج گانه تقسیم کرده‌اند، که البته با توجه به روایاتی که تمام بدعت‌ها را حرام و مصادیقی از ضلالت معرفی کرده، دیگر جایی برای این گونه تقسیمات باقی نمی‌ماند. دخل و تصرف در شریعت، و فقدان دلیل شرعی بر جواز عمل، از ارکان بدعت است. همچنین بازماندن از هدایت، محرومیت از رحمت الهی، کفر و شرک، بی‌ارزشی در دنیا، عذاب الهی هنگام مرگ و قیامت، گرفتاری و ذلت در برزخ، مسئولیت در برابر گمراهی دیگران، عدم پذیرش توبه، و محرومیت از هدایت و سعادت، از پیامدهای فردی بدعت دانسته شده است. به علاوه، بدعت در اجتماع هم باعث گمراهی جاهلان، انهدام دین الهی و دوگانگی می‌شود. با تقویت فکر و ترویج حقایق دینی، جهل‌زدایی، روشن‌گری و آینده‌نگری، فرمان‌برداری از خدا و رسول و پاک‌سازی سنت از اسرائیلیات، می‌توان از نفوذ بدعت جلوگیری نمود. همچنین می‌توان با پاسخ به شبهات، امر به معروف و نهی از منکر، برائت از بدعت‌گذار، و عدم مشارکت و معاشرت با آنها، به مقابله با بدعت پرداخت. به دلیل عدم توجه به این مسأله، تاریخ شاهد پدیدار شدن بدعت‌های متعددی در حوزه دین بوده که از جمله می‌توان به تحریف تورات، اعتقاد به فرزند برای خدا، تثلیث و رهبانیت در یهودیت و مسیحیت اشاره کرد؛ در اسلام نیز تحریم متعه، ایجاد تثویب و نماز تراویح نوعی بدعت محسوب می‌شود.